



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 700/2014-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. februára 2015 v senáte zloženom z predsedu Lubomíra Dobríka a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Bejdovou, Skuteckého 30, Banská Bystrica, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 85/2008 takto

rozhodol:

1. Základné právo [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 85/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 85/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] finančné zadosťučinenie n e p r i z n á v a .

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 505,86 € (slovom päťstopäť eur a osemdesiatšesť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Zuzany Bejdovej, Skuteckého 30, Banská Bystrica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 700/2014 z 9. decembra 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „navrhovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 85/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Návrhom na vydanie platobného rozkazu, datovaný dňom 09. 08. 2007 sa sťažovateľ, v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti, domáhal zaplatenia 361.979,00 Sk s príslušenstvom, titulom nesprávneho plnenia z poisťnej udalosti odporkyňou, KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO 00 585 441.

Okresný súd Bratislava I. vydal platobný rozkaz, sp. zn. 1 Rob/804/207, dňa 28. 11. 2007, voči ktorému podala odporkyňa odpor. Vec bola prevedená do registra Cb a prebieha konanie pod sp. zn. 25 Cb/85/2007 (správne označenie konania je sp. zn. 25 Cb 85/2008, pozn.).

Súd vo veci vytýčil pojednávania na termín 03. 09. 2010, 02. 03. 2011, 26. 10. 2011, 05. 04. 2013.

Na návrh sťažovateľa, súd, dožiadaním, cestou Okresného súdu Zvolen, dňa 12. 09. 2012, vypočul k veci svedka [REDACTED].

Sťažovateľ, cestou svojej právnej zástupkyne, dňa 14. 01. 2013 adresoval Okresnému súdu Bratislava I. žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania. Mal za to, že vykonaním výsluchu svedka, doručenými podaniami vo veci samej, ako aj ostatnými listinami v súdom spise je dôkazná situácia v takom štádiu, že je možné po niekoľkých rokoch vo veci rozhodnúť.

Dňa 05. 04. 2013 sa konalo pojednávanie vo veci, na ktorom sa však zúčastnila iba právna zástupkyňa sťažovateľa. Protistrana sa na pojednávaní nezúčastnila, ospravedlnila sa spôsobom, ktorý žiadala právna zástupkyňa sťažovateľa prehodnotiť a vo veci konať. Súd napriek tejto argumentácii odročil pojednávanie na neurčito a k dnešnému dňu nie je vytýčený nový termín.

Máme za to, že uplynulá doba, viac ako 5,5 roka, je dostatočne dlhá na to, aby súd vo veci konal a vydal právoplatné rozhodnutie vo veci samej. Neprimeraná dĺžka konania pred súdom, oslabuje dôveru občanov na spravodlivé súdne konanie, verejné prerokovanie bez zbytočných prietahov a tým aj v celkový súdny systém. Dôkaz: - výpis zo živnostenského registra sťažovateľa...“

Keďže napadnuté konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené ani napriek sťažnosti na prietahy z 18. septembra 2013 adresovanej predsedníčke okresného súdu, sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 85/2008 porušil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby okresnému súdu prikázal vo veci konať

bez zbytočných prieťahov a zaplatil sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj úhradu trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr 3498/2014 doručeným ústavnému súdu 23. októbra 2014, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«Ako uvádza sťažovateľ v ústavnej sťažnosti dňa 23. 09. 2013 bola Okresnému súdu Bratislava I doručená sťažnosť, podaná z dôvodu namietania prieťahov v konaní veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25Cb/85/2008. Predmetná sťažnosť bola listom podpredsedníčky Okresného súdu Bratislava I zo dňa 21. 10. 2013 (odpoveď na sťažnosť), vyhodnotená ako dôvodná. V liste bolo podpredsedníčkou súdu konštatované, že nakoľko od prevedenia veci do súdneho oddelenia „Cb“ dňa 07. 05. 2008, bol zo strany súdu vykonaný procesný úkon až dňa 01. 04. 2009, kedy súd nariadil vo veci termín pojednávania dňa 25. 09. 2009, je konanie namietanej veci v uvedenom období poznačené zbytočnými prieťahmi. Zároveň uviedla, že mimo uvedeného obdobia konal súd vo veci priebežne bez prieťahov. Vo veci bolo nariadených viacero termínov pojednávania, ktoré boli odročené bez prejednania veci z dôvodu opakovaných žiadostí navrhovateľa o ich odročenie, čo výraznou mierou prispelo k tomu, že vec nebola doposiaľ právoplatne skončená. Rovnako poukázala aj na tú skutočnosť, že navrhovateľ si nesplnil povinnosť uloženú mu príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku vo všeobecných, resp. osobitných náležitostiach návrhu na začatie konania (napr. § 42 ods. 3, § 79 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku) a nepredložil súdu riadny návrh na začatie konania bez väd, čo taktiež prispelo k samotnému predĺženiu doby trvania konania.

Mám za to, že tak, ako uviedla podpredsedníčka Okresného súdu Bratislava I vo svojej odpovedi na sťažnosť, súd v namietanej veci sp. zn. 25Cb/85/2008 mimo vyššie uvedeného obdobia (od prevedenia veci do súdneho oddelenia „Cb“ dňa 07. 05. 2008 do dňa 01. 04. 2009) koná bez prieťahov s tým, že k obdobiu, kedy sa vec nachádzala na Krajskom súde v Bratislave mi neprináleží sa vyjadrovať ako predsedníčke Okresného súdu Bratislava I.

Ako je vyššie uvedené na celkovú dĺžku konania malo vplyv okrem nadmernej zaťaženia súdu, aj potreba znaleckého dokazovania a vykonania výsluchu navrhnutých

svedkov. V neposlednom rade k predĺženiu doby trvania konania prispel aj samotný navrhovateľ, teda sťažovateľ, vzhľadom na podanie neúplného návrhu na začatie konania na súd, ako aj podanie opakovaných žiadostí navrhovateľa o odročenie pojednávaní nariadených vo veci.

Ústavná sťažnosť je prípustná, len ak iné opatrenia nevedli k náprave. Odo dňa vybavenia sťažnosti sťažovateľa zo dňa 23. 09. 2013, listom podpredsedníčky Okresného súdu Bratislava I doručeným sťažovateľovi dňa 29. 10. 2013, uplynuli do dňa podania ústavnej sťažnosti iba necelé dva týždne, v priebehu ktorých nebolo možné dosiahnuť žiadnu nápravu, osobitne s prihliadnutím na skutočnosť, že spisový materiál namietanej veci bol v danom čase na Krajskom súde v Bratislave.»

Súčastou vyjadrenia okresného súdu zo 17. októbra 2014 k sťažnosti bol aj prehľad dosiaľ vykonaných procesných úkonov priebehu napadnutého konania:

„... dňa 13. 08. 2007, kedy bol Okresnému súdu Bratislava I doručený návrh vo veci samej, boli vo veci uskutočnené nasledujúce procesné úkony súdu a účastníkov konania:

Dňa 06. 09. 2007 súd uznesením vyzval navrhovateľa na odstránenie väd návrhu. Dňa 05. 10. 2007 bol súdu doručený opravený návrh.

Dňa 29. 10. 2007 súd vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh, ktorý bol na účet súdu zaplatený dňa 19. 11. 2007.

Dňa 28. 11. 2007 vydal súd vo veci platobný rozkaz č. k. 1 Rob/804/2007 - 37.

Dňa 12. 12. 2007 bol súdu doručený odpor odporcu.

Dňa 14. 12. 2007 súd vyzval odporcu uznesením na zaplatenie súdneho poplatku za odpor a navrhovateľa na vyjadrenie sa k odporu v lehote 15 dní.

Dňa 07. 03. 2008 bolo súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa k odporu.

Dňa 30. 04. 2008 predložil súd uznesenie na zaplatenie súdneho poplatku za odpor justičnej pokladnici Krajského súdu v Bratislave za účelom vyrubenia súdneho poplatku za odpor.

Dňa 07. 05. 2008 bola vec z dôvodu podaného odporu v zmysle platného a účinného rozvrhu práce súdu prevedená do oddelenia obchodných vecí „25Cb“.

Dňa 01. 04. 2009 súd nariadil vo veci termín pojednávania dňa 25. 09. 2009, ktorý bol odročený na neurčito bez prejednávania veci z dôvodu ospravedlnenia neúčasti navrhovateľa na pojednávani a jeho žiadosti o odročenie pojednávania.

Dňa 11. 11. 2009 súd nariadil vo veci termín pojednávania dňa 12. 03. 2010, ktorý bol zrušený z dôvodu ospravedlnenia neúčasti navrhovateľa na pojednávani a jeho žiadosti o odročenie pojednávania.

Dňa 25. 08. 2010 bolo súdu doručené oznámenie právneho zástupcu navrhovateľa o odvolaní plnej moci.

Dňa 29. 03. 2010 súd nariadil vo veci termín pojednávania dňa 03. 09. 2010, ktorý bol odročený na neurčito z dôvodu neúčasti navrhovateľa.

Dňa 05. 10. 2010 súd nariadil vo veci termín pojednávania dňa 02. 03. 2011, ktorý bol zrušený z dôvodu ospravedlnenia neúčasti navrhovateľa na pojednávani a jeho žiadosti o odročenie pojednávania.

Dňa 29. 03. 2011 súd nariadil vo veci termín pojednávania dňa 26. 10. 2011.

Dňa 14. 10. 2011 bolo súdu doručené oznámenie o prevzatí právneho zastupovania navrhovateľa a vyjadrenie k odporu

Dňa 26. 10. 2011 súd odročil pojednávanie na neurčito z dôvodu vyjadrenia sa účastníkov ohľadne možného zmierného vyriešenia veci.

Dňa 07.11.2011 bol súdu doručený návrh navrhovateľa na vykonanie dôkazu výsluchom svedka.

Dňa 12. 01. 2012 súd vyzval účastníkov na oznámenie otázok, ktoré majú byť položené pri výsluchu svedka.

Dňa 16. 03. 2012 boli súdu doručené otázky navrhovateľa na svedka.

Dňa 11. 06. 2012 súd dožiadal Okresný súd Zvolen o vykonanie výsluchu svedka.

Dňa 12. 09. 2012 bol súdu vrátený spisový materiál veci s vybaveným dožiadanim.

Dňa 01. 10. 2012 súd nariadil vo veci termín pojednávania dňa 05. 04. 2013, ktorý bol odročený na neurčito bez prejednávania veci z dôvodu ospravedlnenia neúčasti odporcu na pojednávani a jeho žiadosti o odročenie pojednávania.

Dňa 08. 04. 2013 bol súdu doručený návrh navrhovateľa na uloženie sankcie odporcovi v zmysle ust. § 147a Občianskeho súdneho poriadku,

Dňa 10. 04. 2013 súd uznesením rozhodol o návrhu navrhovateľa na uloženie sankcie odporcovi v zmysle ust. § 147a Občianskeho súdneho poriadku a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 15 Eur.

Dňa 26. 04. 2013 bolo súdu doručené odvolanie odporcu proti uzneseniu zo dňa 10. 04. 2013.

Dňa 30. 04. 2013 súd zaslal odvolanie na vedomie navrhovateľovi.

Dňa 27. 05. 2013 súd predložil vec Krajskému súdu v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní.

Dňa 19. 09. 2014 Krajský súd v Bratislave rozhodol o podanom odvolaní uznesením, ktorým napadnuté uznesenie súdu potvrdil.

Dňa 07. 10. 2014 bol tunajšiemu súdu vrátený spisový materiál veci z Krajského súdu v Bratislave spolu s vyššie uvedeným uznesením. “

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ zaujal stanovisko v podaní doručenom ústavnému súdu 4. februára 2015, v ktorom okrem iného uviedol:

«Vyjadrenie predsedníčky Okresného súdu Bratislava I. k sťažnosti obsahuje termínovú genézu vykonaných úkonov zákonného sudcu vo veci vedenej na tamojšom súde pod sp. zn. 25 Cb/85/2008, ako aj v konaní ktoré mu predchádzalo, pod. sp. zn. I Rob/804/2007.

Voči uvedeným skutočnostiam má sťažovateľ výhrady a to v tom smere:

1./

- nie je pravdou, že okresný súd vyzval účastníkov konania na predloženie otázok navrhnutému svedkovi [REDACTED] dňa 12. 01. 2012,

- je pravdou že toto podanie súdu bolo datované týmto termínom, ale právnej zástupkyňi navrhovateľa bolo toto súdne podanie doručené dňa 08. 03. 2012,

- právna zástupkyňa obratom, písomným podaním zo dňa 14. 03. 2012, predložila súdu formuláciu otázok na svedka,

- následne sa dňa 12. 09. 2012 osobne zúčastnila jeho výsluchu na Okresnom súde Zvolen

2./ *Vo vzťahu k participácii samotného sťažovateľa na priebeh konania jeho ospravedlňovaním sa neúčasti na pojednávaniach*

V tomto smere sťažovateľ uvádza, že z jeho strany sa jednalo o termíny pojednávania 25. 09. 2009, 12. 03. 2010, 03. 09. 2010 a 02. 03. 2011. To však boli jediné termíny ktoré súd v danom období vo veci vytýčil. Po prevzatí právneho zastupovania navrhovateľa advokátkou, boli súdu doručované žiadosti o vytýčenie termínov pojednávania. Navrhovateľ v spore vystupoval aktívne, povinnosti uložené si splnil v súdnej lehote.

Sťažovateľ poukazuje aj na tú skutočnosť, že na poslednom pojednávani konanom dňa 05. 04. 2013, protokolárne namietal nedôvodnosť odročenia pojednávania.

3./ *Pokiaľ predsedníčka Okresného súdu Bratislava I. uvádza že počas postúpenia spisu na prejednanie o opravnom prostriedku odvolaciemu súdu nie je možné uplatňovať prietahy v konaní, voči tomuto konštatovaniu sťažovateľ nemá námietky.*

Sťažovateľ poukazuje na to, že zakomponovanie sankčného inštitútu v ust. § 147a O. s. p., vo svetle prejednávaného prípadu, sa javí ako úplne zmätočné. V konečnom dôsledku to smerovalo k predĺženiu súdneho konania a čakaniu na termín pojednávania od 05. 04. 2013 podnes. Pokiaľ by navrhovateľ predpokladal takéto následky uplatnenia sankcie, určite by svoje rozhodnutie výrazne modifikoval.

Zákonodarca v ust. § 147a O. s. p. sledoval zamedzenie obštrukcií v súdnom skonaní, v preventívnom pôsobení na účastníkov súdneho konania zúčastňovať sa vytýčených pojednávani pod hrozbou majetkovej sankcie a tým zamedzovať prietahom v konaní. Praktická aplikácia uvedeného inštitútu so sebou, v konkrétnom prípade, priniesla presne opačný efekt.

4./ *Sťažovateľ nesúhlasí skonštatovaním predsedníčky Okresného súdu Bratislava I. o tom, že na celkovú dĺžku konania má vplyv potreba znaleckého dokazovania a výsluch navrhnutých svedkov.*

Z obsahu súdneho spisu, prednesov účastníkov konania, resp. ich písomných podaní, nevyplýva žiaden návrh na vykonanie znaleckého dokazovania.

Práve naopak, sťažovateľ vo svojom písomnom podaní zo dňa 03. 11. 2011 konštatuje objektívnu nemožnosť vykonať riadne znalecké dokazovanie, poukazuje na to, že k poistnej udalosti - krádeži došlo dňa 15. 10. 2005.

Vo vzťahu k zmieňovaným výsluchom svedkov, zo strany účastníkov konania bol navrhnutý vypočuť iba svedok [REDAKOVANÉ] dňa 03. 11. 2011. Tento úkon vykonal dožiadaný súd dňa 12. 09. 2012, bez zbytočného odkladu po tom, ako prijal dožiadanie (s prihliadnutím na letné dovolenkové obdobie).»

Obsah vyžiadaného súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení zo 17. októbra 2014, ktoré ústavný súd považuje za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným

rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom napadnutého konania vedeného v súčasnosti pred okresným súdom pod sp. zn. 25 Cb 85/2008 je rozhodovanie o uplatnenom nároku na úhradu poistného s príslušenstvom v súvislosti s poistnou udalosťou sťažovateľa.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania a stav, v akom sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzalo, je zaobranie sa otázkou prípadnej právnej a faktickej zložitosti napadnutého konania v súvislosti s namietanými zbytočnými prieťahmi v preskúvanom konaní irelevantné. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej ani prípadná zložitosť sporu nezabavuje všeobecný súd ústavnej zodpovednosti za zbytočné prieťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce alebo inými nedostatkami v jeho postupe vrátane nečinnosti (m. m. I. ÚS 47/96).

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v napadnutom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prieťahom. Ústavný súd konštatuje, že aj sťažovateľ má nezanedbateľný podiel na spomalení priebehu napadnutého konania. Sťažovateľom podaný návrh na okresnom súde mal nedostatky, ktoré boli odstránené až na základe výzvy okresného súdu, v dôsledku neúčasti sťažovateľa sa neuskutočnili 4 nariadené pojednávania, ktoré bolo potrebné odročiť na neurčito, a napokon je potrebné poukázať na to, že sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu necelé dva týždne od momentu, keď mu bola doručená odpoveď podpredsedníčky okresného súdu na jeho sťažnosť na prieťahy, čím nebol vytvorený dostatočný priestor na eventuálne odstránenie prieťahov v napadnutom konaní. Uvedené skutočnosti ústavný súd pripísal na ťarchu sťažovateľa a zohľadnil ich pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd skúmal, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup okresného súdu.

Keďže napadnuté konanie v jeho viac ako 7,5-ročnom priebehu je ako celok poznačené nečinnosťou a neefektívnosťou, ústavný súd nepovažuje za potrebné bližšie vymedzovať obdobia nečinnosti a hodnotiť konkrétne procesné úkony. O uvedenom svedčí skutočnosť, že v doterajšom priebehu napadnutého konania okresný súd vykonal v merite veci iba 2 jednoduché procesné úkony. Na konštatovaní, že napadnuté konanie v jeho

doterajšom priebehu je nečinnosťou a neefektívnosťou poznačené ako celok, nič nemení ani fakt, že na predĺžení jeho doterajšieho priebehu má, ako už bolo na inom mieste tohto nálezu uvedené, nezanedbateľný podiel sám sťažovateľ, a ani to, že v súvislosti s rozhodovaním o opravných prostriedkoch sa súdny spis okresného súdu nachádzal viac ako 1 rok na Krajskom súde v Bratislave.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v poukazovaní na „enormnú zaťaženosť súdu“ ústavný súd nemohol akceptovať, pričom poukazuje na svoju ustálenú štandardnú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 85/2008 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bolo postupom

okresného súdu v napadnutom konaní porušené, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € za to, že bol povinný strpieť stav nečinnosti Okresného súdu Bratislava I. Ústavný súd zohľadniac všetky okolnosti prípadu finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nepriznal, pretože sťažovateľ svoju sťažnosť v tomto smere jednak náležite nezdôvodnil a jednak svojím správaním a svojím prístupom k súdnemu konaniu sa na prieťahoch do značnej miery sám podieľal. Výrok o porušení základného práva a príkaz súdu vo veci konať sú preto na odstránenie zistených porušení ústavy postačujúce.

Ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní o jeho sťažnosti advokátkou JUDr. Zuzanou Bejdovou. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal pri prvých dvoch úkonoch právnej služby z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej

republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 €, a pri treťom úkone právnej služby vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839,83 €.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov konania za tri úkony právnej služby vrátane DPH a režijného paušálu v sume 505,86 € je nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a neodporuje tejto vyhláške. Ústavný súd preto priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v sume uplatnenej jeho právnu zástupkyňou.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyňi sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote uvedenej v bode 4 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2015